MÉHÉSZETI KÖZLÖNY

AZ ERDÉLYRÉSZI MÉHÉSZ-EGYLET SZAKLAPJA,

MINT

AZ „ERDÉLYI GAZDA“ ÖNÁLLÓ MELLÉKLETE.

Megjelenik minden hó 1-én és 15-én.

A méhészetre vonatkozó minden közlemény **a „Méhészeti Közlöny“ szerkesztőségéhez** czimzendő (Ó-vár, Bástya-utcza 9. sz.)

A méhész-egyleti rendes tagsági dij **2** frt. köri tagsági dij **1** frt.
A tagsági dijak a Méhész-egylet pénztárnoka **Gebhardt Döméhez** küldendők Kolozsvárt.

Egyleti tagok, a 2 frt rendes, illetőleg 1 frt köri tagsági dijért ugy az **„Erdélyi Gazdá“**-t, mint a **„Méhészeti Közlöny“**-t dijtalanul kapják.

III-ik évfolyam. **1888. október 1.** **21. szám.**

Gyenge méhcsaládok erősitéséről.

Bár az okszerü méhészet arany szabályaihoz tartozik az is, hogy: telepünkön gyenge, népszegény családokat semmi körülmények közt ne türjünk: mégis, bárminő szigorral ragaszkodunk ez axiomához: lehetetlen — különösen nagyobb méhészetben — hogy törzseink között egy-két gyengébb ne akadjon; hihetetlennek tünik ugyan fel és mégis áll az: hogy az ősszel egyformán, egyenlő mennyiségü néppel betelelt törzsek között a tél multával igen szembetünő külömbség észlelhető. Az ok, ami e külömbséget előidézi, többféle. Előidézi leggyakrabban a kaptár hibás, pontatlan összeállitása, valamint az anyaméh életkora, esetleg petéző képessége; de még a hely, a helyiség is, hol egyik vagy másik családunk felállitva, áttelelve lett.

Az ily elgyengült, visszamaradt családokon a méhész már rég ideje ugy segit, hogy ha a nép közönséges paraszt kasban van: akkor azt egy hasonló, de népgazdag törzs helyére állitja, szóval megcseréli; mig az ujabb Dzierzonista azzal vél e kalamitáson segiteni, ha erős, népgazdag családoktól fiasitással telt kereteket vesz el s e kereteket az erősitendő törzsekhez beaggatva, azok népességét szaporitani, növelni igyekszik. Szóval mindkét eljárás abból áll, hogy erős törzsek gyengitése által a gyenge törzsek életképesekké feljavittassanak.

Hogy helyes, hogy czélzerü és ezen gazdálkodás: azt az iró asztal mellett nem, hanem csakis a méhesben s még ott is csak több évi gyakorlat és kisérlet után lehet megitélni.

A méhesben tett kisérletek után irva, a következőket bátorkodom t. méhésztársaim becses figyelmébe ajánlani:

Gyenge törzseken az erősek megpumpolása által segiteni annyi, mint biztosan kamatozó tőkénket tönkre tenni. Ha valaki a hála Istennek nálunk még ez ideig teljesen ösmeretlen, veszélyes méhbetegséggel: a költéssenyvvel közelebbről meg akar ösmerkedni, ugy ezen czélját a helycsere, vagy költéses léppeli erősités által minél előbb el fogja érni. Hangsulyozom itt még azt is, hogy e bajt nemcsak tavasszal, de forró nyárban is előidézhetjük és hajlandó vagyok hinni, hogy a külföldén sok helyt divó, eme utálatos nyavalya első sorban ugyancsak az ily cserélés, esetleg a költéses lépeknek gyenge törzsekhez történt beaggatása által keletkezhetett

A helycsere, illetve fiasitás által történt erősitések alkalmával a következő eredményt konstatálhatjuk:

A gyenge törzs, mivel egy népgazdag család helyére állittatott s mivel a népgazdag család összes kijáró dolgozója a régi helyre repül vissza: némileg meg fog népesedni, mig ugyanekkor, az eddigi népgazdag család — mivel gyüjtőméheit elveszti — hatalmasan meggyengül, elnéptelenedik. E körülmény azonban ugy, mint itt szárazon leirva van, semmi, vagy kevés baj lenne; hanem: mert a baj ritkán szokott egyedül járni, ez uttal is többed magával lepi meg méhesünket; azért, óvakodjunk alkalmat adni a legcsekélyebbnek látszó baj fellépésének is; mert irva van, hogy a már megtörténtet meg nem történté nem tehetjük soha.

A fő baj, a mitől félni kell, az ugynevezett költés-rothadás. Tudjuk ugyanis hogy erős, nép- és mézgazdag törzsnek az anya teménytelen sok petét rak; teszi ezt pedig azért, mivel a sok fiasitás ápolására, melegen tartására a kellő mennyiségü munkás meg van. Ott, hol a munkás nép kevés: az anya is visszatartja magát a nagyobb mérvbeni pete lerakástól; annyi petét rak, mennyit a körülte levő munkás méhek ápolni, melegen tartani képesek. De nem csak a fiasitáson veszteglő fiatal méhek tartják fenn a kaptárban a megkivántató hőfokot: ez igen csekély volna az uj nemzedék fokonkénti fejlődéséhez. A legtöbb s bátran mondhatjuk, hogy a megkivántató, a szükséges meleget a ki és bejáró, azaz a folyton működő dolgozók állitják elő a szünet nélküli mozgás, a fáradhatatlan munkásság által.

Ha már most, egy erős családot gyengével felcserélünk: mert az összes kijáró méhet elvesszük attól: önként érthetődik, hogy az ily lakban a hő egyszerre megcsökken, valamint az is, hogy sok befedett, meg fedetlen fiasitás is

pusztán, takaratlan marad. Tekintve pedig időjárási viszonyainkat, senki sem állhat jót a jövőért. Ma, hogy a kasokat megcseréltük, az idő gyönyörü meleg lehet, holnap azonban már borult, esős, komor idő jöhet s a nagyon kiterjedett fiasitás a meghülés, a romlás veszélyének van kitéve. De ki van családunk téve még a rabló méhek garázdálkodásának is, mivel a csere után csak gyámoltalan, fiatal méhek maradnak vissza, melyek sem őrt nem állitanak a röplyuk elé, sem a betolakodó idegeneket elűzni nem képesek. Végre: ha még a fent emlitett két baj kevés: előáll, mintegy segitségül a méhész kérlelhetlen ellensége a — szipoly — viaszpondró. E pondró pilléje alkonyatkor sorba röpködi a kasokat s hol ellentállásra nem talál: leginkább és legszivesebben a lépekbe, még pedig a fiasitás közvetlen közelébe szokta petéit lerakni s ha már egyszer ezt megteheti: akkor a pondró lesz a kasnak ura, mig a méheknek abból okvetlen el kell pusztulni. Oly ügyesek, oly fortélyosak e lepkék, hogy nem ritkán a röplyuknál levő őröket is félrevezetik s gyakran a legszigorubban őrzött kasba is belopóznak. Itt azonban az elcserélt kasba minden ügyesség mellőzésével bátran mehet be, s hogy az ily kinálkozó alkalmat többen fel is használják, azt még bizonyitgatni is felesleges; az azonban teljesen megvilágitva áll előttünk: hogy a baj egyedül csakugyan nem jár.

A Dzierzon-kaptároknál, — hol az erősitést fiasitásos lép által eszközöljük: — ugyancsak kitesszük méheinket a fent leirt veszélyeknek. Bár az erősebb törzs, — mivel dolgozói megmaradnak — nem sokat veszit, de hát a gyengén szintén nem sokat segitettünk. Beadhatjuk ugyan a fiasitásos lépet a gyenge törzshöz, csakhogy, mivel kevés a munkás: kevés a hőfejlesztő, hát a fiasitás megzápul s ez által pár ezer leendő munkásméhünk életét tettük tönkre, közvetlen kitettük azokat a meghülés veszélyének s a viaszkukaczok prédájának.

A fent irottak higgadt megfontolása és meggondolása után határozottan mondhatjuk: miszerint ily eljárás a méhészeken bosszut szokott állani s hogy azt senki ne gyakorolja, se másnak ajánlatba ne hozza. Kár volna kezdő méhésztársainkat arra kapaczitálni: hogy egy jó törzséből két élhetetlent csináljon, mivel ez által nem csak az egyeseknek, hanem az összes méhészeknek, a méhészetnek, ártanánk, szóval a méhészet terjedésének utjába állva: elrontanók a kezdők kedvét, mert igen jól tudhatjuk, hogy élhetlen, gyenge törzseket tartva: kevés öröm, de annál több bosszuságot szerzünk fáradozásaink, kiadásaink jutalma fejében.

Áttérve a meggyengült, a vissza maradt népekre: lássuk, mit kell azokkal csinálni? Ha magára hagynók, vagy épen megsemmisitenők: eljárásunk sem észszerü, sem okszerü nem volna; szükséges tehát, hogy azokon segitsüuk. Hogy miként? . . elmondom azt is. Nem kell hozzá csak méz, méz, és ismét méz; gyenge törzseinket vizzel higitott s kissé felmelegitett méz által — melyet azonban csak éjjel szabad etetni — nem csak hatalmasan feljavithatjuk, hanem azokat még haszonhajtó tőkévé is átalakithatjuk. Az e czélra felhasznált mézmennyiség, valamint a vele járó fáradság oly csekély, miszerint az beszámitás alá alig jöhet.

Az etetésre szánt mézmennyiséghez három annyi vizet adunk s ezt felmelegitve — egyszerre $^1/_4$ kilót — etessük gyenge törzseinket. Nem szükséges ehez komplikált etető vagy itató készülék, mert egy egyszerü széles száju — beföttös — üveg teljesen megteszi a szolgálatot, ha száját kétszeresen alkalmazott ritka vászondarabbal előbb bekötjük.

Dzierzon-kaptároknál az igy elkészült etető-edényt a méztérbe, a Hanemann-rács által födött nyilásra téve, a méhek a tápot tetszésök szerint fogyaszthatják, sőt fogyasztják is és napról-napra, szemlátomást javulnak. Paraszt kasoknál igen ajánlható, ha azok csucsain 4—5 centim. átméretü kerek lyuk van, mely egyébkor fadugasszal van takarva, mely dugaszt az etetés alkalmával eltávolitva, oda az etető üveget illesztjük.

Emlitém, hogy az ily etetést csakis éjjel alkalmazzuk, tekintettel a rablás kikerülésére. Azért mondtam ezt, mivel az oly parasztkasoknál, melyeknél a fént irott nyilás hiányzik: az etető anyagot alulról és tányérba öntve szoktuk beadni s igen természetes, hogy ez esetben a méz szaga a röplyukon igen kihat és idegen méheket is vonz annak közelébe. Ha azonban felső nyilás van kasainkon, ugy itt is, miként a Dzierzonnál, nappal is ott hagyhatjuk az etető edényt, legfeljebb beboritjuk azt egy egyszerü virágcseréppel.

A legtöbb méz, melyet egy ily gyenge törzs segélyezésére forditunk, **két kiló**, tehát körülbelül 1 frt értékü, aminél több soha, sőt majd mindég kevesebb szükséges; ennyit pedig egy anyaméh magában is megér; igy tehát veszteségünk nem is lehet; azonban, mert ennyi méz által, — különösen ha az anya fiatal, — gyenge törzseink bámulatosan s gyorsan megjavulnak, a haszon annyi, mint bizonyos; s ha meggondoljuk, hogy a felétetett két kiló mézet a másik, a jó erős népünk — mivel sem népét, sem fiasitását nem csonkitottuk — szintén duplán begyüjti, meg hogy nem az erősből csináltunk gyengét, hanem megforditva, hát bizon jó lesz a dolgot kétszer is megfzntolni, mig egyszer a helycserére magunkat rá szánjuk!

Ne iparkodjunk néperős törzseinket gyengiteni, hiszen enélkül is igen sok helyen több rosz, mint jó népet láthatunk, inkább annak örvendjünk s arra törekedjünk, miszerint kevés bár, de jó, életképes és tetterős törzseket mutathassnnk fel s áldás lesz méhészetünkön.

Károlyi Gyula.

Abend András, méhészeti vándortanitó jelentése, 1887. évi működéséről.

(Vége).

Augustus havában Alsó-Fehér-vármegyében, azután Udvarhely-vármegyében működött.

Maros-Ujvár, Nagy-Enyed, Székely-Keresztur, Kis-

Solymos, Böző́d, Etéd, Parajd, Korond, Székely-Udvarhely, Zetelaka, Homorod-Almás, Homorod-Okländ, Felső-Sófalu, Bőző́d-Ujfalu községekben tartott előadásokat. September havában Kis- és Nagy-Küküllő-vármegyékben, Dános, Szász-Szt-László, Keresd, Segesvár, Héjasfalva, Fehéregyháza, Szász-Kérd, Szász-Keresztur, Szász-Buda, Rádos, Sövénység, Kőhalom, Erzsébetváros és a 186 sz. őrház, Medgyes, Kis-Kapus, vasuti állomás, Hosszuaszó, Balázsfalva községekben végezte a beteleltetési munkát. Tövis, Gyulafehérvár, Kolozsvár, Déézs, Apahida, Kolozs-Borsa; Déézs, Apahida, Kolozs-Barakka, vasut telep, Gyéres. Marosujváron és a 115-ik előadást November 3-án és 4-én Gyulafehérváron tartotta meg.

Kiemelendőnek tartja Abend a gyulafehérvári méhtelep tulajdonosát, Patrovics Ferencz, magyar államvasuti mérnököt, kinek méhállománya felszaporitásával az a nemes czélja van, hogy abból a keze alatt lévő vonalon minden arra méltó őrnek méhet fog ajándékozni.

Felemliti továbbá azt az elösmerésre méltó tényt, hogy Báró Ursz, a volt I-ső román határőr-ezred iskola-alap főgondnoka, a hatósága alatt álló román iskoláknál — a Brassótól Temesvárig terjedő vonalon — mozgó szerkezetü méhtelepet állittatott fel és azok gondozása a tanitókra bizatott, azon meghagyással, hogy a méhészetet az iskolában is tanitsák.

Elösmeréssel emlékezik meg továbbá Dégán Agoston román iskolai igazgató tanitóról, (Veczelen, Hunyadvármegye) ki egy, román nyelven irott, kézi könyvet adott ki, „Curs de Stuparit" czim alatt. E román szakművet a Hunyadvármegyei királyi tanfelügyelőség a vármegye bizottmányi gyülésének bemutatta, hol dicsérettel méltányoltatván: elhatároztatott, hogy a vármegye területén lévő román tannyelvü iskolák és tanitók részére ajánltatni fog. — Tény, hogy ezen román nyelvü méhészeti könyv már régen érzett hiányt van hivatva pótolni.

Dégán Agoston érdeméül tudandó be az is, hogy alig 5 év alatt sajátitotta el nemcsak a méhészetet, de a magyar nyelvet is. Ő nyerte meg méhészetünk ügyének nevezett román iskolák főgondnokát. — Az ő terve szerint rendeztettek be az iskolai méhtelepek. S az ő érdeme, hogy a nemes báró méhészetünk ügyének előmozditása czéljából tetemes anyagi áldozatot hoz.

A VI-ik méhészeti kerületben 1886-ik évi őszön mozgó szerkezetü kaptárakban betelelve lőn 6,487, régi köpükben pedig 66,685 méhcsalád. Ezekből kitelelt mozgó kaptárban 6,306, a régiekben pedig 59,434 család. Tekintve ezen téli nagy halandóságot, — mely főleg a gyakorlatlan kezelésre vall — és tekintve azt, hegy a mult nyári évad a méhészre egyáltalán kedvezőtlen volt, mégis nyeretett 1,967,72 mm. méz, mely 30 forintjával számitva, 59,031·60 forintnyi tőkének felel meg. — Ezenkivül jelentékeny jövedelemnek tekinthető az is, hogy mind a kétféle családok száma nőtt, amennyiben a mult őszön 8,258 család lett betelelve mozgó kaptárban, közönséges köpükben pedig 70,107 család. — Igy az előbbi 1,942-vel, utóbbi pedig 10,673-mal több, min a megelőző évben volt. És mégis — főleg ezen utóbbi nagy szaporulat daczára, ezerekre megy ama köpük száma, melyek után az illetők semmi jövedelmet sem vallottak be, holott a kevésbé gyakorlott méhész is tudja azt, hogy a szaporulat más jövedelmet is ad. Tudnivaló, hogy a jövedelem nagy részét a mozgó szerkezetü kaptárok adták és ha a mozgó rendszer oly rohamosan fog terjedni, a mint ezt az utóbbi időben keletkezett mozgalomtól reményleni lehet, akkor pár év mulva millióra emelkedhet a méhtenyésztés jövedelme csak egy kevéssé is kedvezőbb években. —

Méhészeti tudósitás a vidékről.

A „M. K." ez évi számaiban lapozgatva: szemem elé akadt egy kis közlemény a 14. számban, „Rosszul megy a mézelés" czim alatt, melyben ez áll a czimmel egybehangzólag: „Ez az általános panasz az idén is."

Örömmel sietek ezt a panaszt kissé ellensulyozva, a szeptember havi körutam alkalmával tapasztaltakról és a méhek állapotáról a következőkben foglaltakat beküldeni:

Őszintén szólva: én is nagyon féltem már, előre is, hogy ez évben nehéz leend, kevés mézzel, a méhek biztos beteleltetése. Azonban fölöslegesnek bizonyult aggodalmam; mert az egész körutamban, t. i. a programmomban fölvett pontokon, kivétel nélkül, elegendő mézet találtam, melylyel teljesén el lehetett látni a beteleltetett családokat.

„Kolozs alagut"-on az oskola méhesében, betelelve a családokat: azt tapasztaltam, hogy elegendő mézök van. Ezek bizonnyal mind kitelelnek baj nélkül.

K.-Borsán Báró Bánffy Ernő urnál nagyon jól állanak a méhek és számuk is szaporodott; 29 család van már Bodor-féle kaptárokban; ezekből beteleltettem 4-et, melyek a községben vannak; hanem oly mézgazdag családokat nem találtam egész körutamban. A községen kivüli méhek azonban még gazdagabbak; azokból sok szép mézet pörgettek is. Valóban örömöm volt azt látni, amily szépen ki vannak épitve és bemézelve a költő térben az egész keretbe a sejt közfalak. És ez mind Szász Ferencz, tiszttartó érdeme, aki bámulatosan rövid idő alatt sajátitotta el az okszerü kezelési rendszert. Maga készíti a műlépeket, olvasztja a viaszt; műrajokat készit a legjobb eredménnyel; de azért elvégzi gazdasági teendőit is, pedig száz meg száz gazdatiszt van, aki azt mondja: „En nem érek rá."

Apahidán 30 méhcsaládja van Magyari Sándor urnak. Ezek is igen jók; noha sok műrajt készitett, de azok ellen sem lehet kifogás. Itt van még 8—10 műkaptárbeli és közönséges kasokban ugyanannyi méhcsalád Szubinkovics birtokos urnál is; ezt is a tiszttartó: Szöke N. ur kezeli.

Három kirándulást is tettem ez utamban, mely 3 napi munkát vett igénybe, a hivatalos teendőimen kivül. Először K.-Karára mentem, Mátyás Áron birtokos urhoz, hol 19 kaptárt találtam; általában nagyon mézszegények a családok; igaz, hogy mind késői rajokkal népesitetett be a méhes.

Kirándultam 2 szor K.-Kapusra, Sándor János birtokos ur meghivására. Ő most szándékozik egy méhtelepet berendezni. Nevezett birtokos urnak jelenleg 17 közönséges kas méhe van. Ezeket rendeztem és beteleltem.

M.-Sályiban 10 műkaptárt teleltettem be; 3 paraszt kast meg szüreteltem. Maradt 12 kassal.

Kirándultam még M.-Csánba, Gajzágó Antal birtokos ur méhtelepét megtekintendő. Itt is rendeztem és beteleltem 10 Bodor-féle kaptárban levő méhcsaládot. Munkámat rendkivül megnehezitette az, hogy a keret alsó léczének a két előálló vége mind olyan hosszu lévén, hogy annyira bele van a kaptárba szorulva és ragasztva, hogy alig birtam kihuzgálni. Ezeken segiteni, alapjából ujra ren-

BCU Cluj / Central University Library Cluj

dezve, vagdalgatni minden keretet, midőn tele van méhvel, mondhatom, ez nagyon kellemetlen és késedelmes dolog; ugyannyira hogy nem egyszer vért izzadnak ujjaim, persze a kés élitől.

Azért nem győzőm eléggé figyelmeztetni a kezdő méhésztársakat, hogy ne resteljék az alsó léczek végeit meggömbölyitve, ugy levagdalni, hogy az 4 mméternél egy hajszállal se áljék kijjebb.

Igen melegen ajánlom továbbá becses figyelmükbe mindazon t. méhésztársaknak aranyszabályként, hogy a költőtér felső osztályában teljesen befalazott mézes keretek tétessenek és csak alól rakandó aztán a félig vagy harmadrészben bemézelt, fedett vagy fedetlen keretek, mert csak igy leend a méhcsalád oda kényszeritve, hogy alól telelje be magát; ellenben felhuzódik s ott foglal tért s pedig, amely felül marad, mindjárt, még az ősz kezdetétől fogva, attól a családtól bucsut vehetünk előre; mert csak kivételként telelhetnek ki egyesek. Minden üres lép eltávolitandó, mivel azzal külömben sem teleltethetünk méhet és csak tért foglal, pedig azt lehető kicsire kell szoritni. Végül a méhek, akarva nem akarva, azért is alól maradnak, ha felül mézes kereteket rakunk, mert ők csak az üres lépeken huzódnak össze télire, közvetlen a méz alatt. Ellenben ha üres lép van felül, ismétlem, szivesen felhuzódnak és az azért van életveszélylyel összekötve, mert az esetben kevés leend a méz s éhen halnak el. Tehát azért kell ugy berendezni, hogy mentül több mézet szorithassunk tömören kis helyre, akként, hogy az mind felettük legyen, akkor aztán ne féljünk, hogy baj lesz. Végre a két sor keret közötti hézagot okvetlenül be kell tölteni mihelyt több az 5 milliméternél. —

Abend András.

Vegyes közlemények.

Egyletünk t tagjait, kik a mult évi tagsági dijakat még nem fizették meg: felkérjük, hogy kötelezettségüknek mielőbb sziveskedjenek eleget tenni. A tagsági dijak Gebhardt Döme egyleti pénztárnokhoz küldendők.

Rendes tagsági dij egy évre két forint. Köri tagsági dij 1 forint. Egy községből, vagy egy vidékről egyszerre jelentkező 12 egyén, ha egyszersmint a tagsági dijat is beküldi, köri tagnak fog vétetni.

Tanitók, a nemes czél iránti tekintetekből, kivételesen 1 frt dij fizetés mellett köri tagnak felvétetnek.

A köri tagok az 1 frtért ugy az „Erdélyi Gazdát", mint a „M. Közlönyt" dijtalanul kapják, amellett mindazon kedvezményekben részesülnek, melyekben a rendes tagok.

† **Kriesch János.** A méhészetet ismét sulyos veszteség érte. Kriesch János, műegyetemi tanár és az országos méhészeti egyesületnek érdemekben gazdag igazgató alelnöke, f. évi szept. 21-én, életének 54-ik évében meghalt. Ő, a ki oly nagy érdemeket vivott ki, mint tanár és tudós, jeles természetrajzi munkáival: a méhészet terén is hervadhatatlan babérokat szerzett. Nemcsak hogy nagyrészben neki köszönhető az országos méhészeti egyesület megalakulása és annak gyors megerősödése: de másfelől a méhészeti irodalom terén is uttörő volt s egyike azoknak, a kiknek köszönhetjük, hogy a külföld figyelme is a hazai méhészet felé fordult. Az „okszerü mészet" czimü jeles kézi könyve a méhészeti irodalomban igen nagy hézagot pótolt. Nagy érdeme van abban, hogy a „méhészeti káté" e szükséges, népszerü kézikönyv megjelenhetett s hogy annak terjesztése czéljából az országos egyesület anyagi áldozatot is hozott. Mondhatjuk, az ő érdeme, hogy az országos egyesület lapja, a „Méhészeti lapok" sok éveken keresztül, oly hathatós eszköze volt a méhészeti kultura terjesztésének. E folyóiratnak ő nemcsak szerkesztője volt, hanem egyszersmint lelke is, ki nagybecsü munkájával nagy mérvben hozzájárult ahhoz, hogy a folyóirat maradandó becsü legyen. Nagy érdemeket szerzett Kriesch az országos egyesület által tervezett vándorgyülések és kiállitások rendezése körül is. Ő képviselte a külföldi kiállitásokon az egyesületet, melynek részére mindannyiszor kitüntetést szerzett meg. Legutóbb az országos egyesület méhtelepének felállitása és megfelelő berendezése érdekében fejtett ki nagy munkásságot, de fájdalom, terve keresztülvitelében meggátolta a halál. Nyugodjék békében!

— **Az első méhész-estélyt** az idén, november 3-án fogja megtartani egyletünk, a szokott helyen (a gazdasági egyesület titkári iroda helyisége). Ugyanakkor választmányi ülés is lesz és megtartatik a kisorsolás, mely eddig nem történhetett meg az igazgató alelnök betegsége miatt.

— **Egy Pauli-féle viasz-olvasztót** árusit el egyletünk, abból az okból, hogy az effajta készülékből egy darab feleslege van. A teljesen uj készülék beszerzési áron adatik el. Értekezhetni e tárgyban Gebhárdt Döme pénztárnoknál. —

Kérdések rovata.

16. Tudni óhajtom, hogy a méznek cognace-ká való feldolgozásával minő előnyök biztosittatnak a termelő részére? Felhasználható-e erre a czélra bárminemü méz? továbbá: egy kilo méz után mennyi cognace-ot nyerhetünk, mennyi annak értéke s hol értékesithető?

17. E lapok egyik számában ajánlva volt az egerek ellen a tengeri hagyma. Tekintve, hogy a tengeri hagyma csak egész állapotban árusittatik el s hogy egyszeri felhasználásra rendesen igen sok, megfélegesitve pedig megromlik: van-e valamely könnyü és biztos módja a megkezdett hagyma eltartásának?

Feleletek rovata.

16. A méz-cognace készitéshez mindenféle méz alkalmas, még a hulladék is; de ha hulladékot, vagy már romlásnak indult mézet akarunk felhasználni: előbb fél rész vizzel higitva, lassu tüzön le kell habozni. Egy kiló közepes mézből hét deciliternyi cognaceot készithetünk, melynek értéke, nagybani eladásnál is, 80—100 krajczárra tehető; ennéllogva: miután az előállitási költség ugyanennyi mennyiség után, oda számitva még az illetéket is, 8—10 krnál nem megy többre: a cognace gyártásnál a méz igen jól ér ékesithető. Az eladásra vonatkozólag, egyelőre a budapesti kereskedelmi muzeum általi közvetitést ajánlhatjuk.

17. A megkezdett tengeri hagyma borszeszben évekig eltartható, a nélkül, hogy hatásából a legkevesebbet is veszitene. Legjobb, ha apró darabokba vagdaljuk s ugy helyezzük borszeszbe. A használatba veendő mennyiséget, mielőtt az egereknek kitennénk, szabadon kell hagynunk, hogy a borszesz róla párologjon el.

Szerkesztésért felelős: Bodor László.

Felügyelő bizottság: **Álbu József, Fodor Gyula, Gebhardt Döme, Szentgyörgyi Lajos, Wieder József.**

Nyomatott Gámán János örököseinél Kolozsvárt Bel-Középutcza Minorita-épület.